

СТАНОВИЩЕ

от д-р Боян Тодоров Георгиев

**доцент по Административно право и административен процес в
ЦЮН на Бургаски свободен университет**

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
„доктор на науките“

по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни
науки

професионално направление 3.6 Право

Автор: Йоана Рогожинска - Митрут

Тема: „Нарушение на забраната за дискриминация в областта на заетостта в доктрината на полското и френското трудово право”

Общо представяне на процедурата и докторанта

Процедурата е обявена във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“. Със заповед на ректора на ВСУ „Черноризец Храбър” № 931 от 09.12.2024 г. съм включен в научното жури. Кандидатът е представил пълен набор от документи, съгласно нормативната база. Конкурсните документи съответстват на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и на нормативните актове на ВСУ „Черноризец Храбър“. Преценката на предложените материали по конкурса показва, че са налице условия за кандидатстване за образователната и научна степен „доктор на науките“.

Актуалност на тематиката

Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение се предопределя от актуалността на дискриминацията като обществено явление отразено все по-широко в правните системи на европейските страни. Самата авторка подчертава, че е трудно да се

открие този въпрос в учебниците по трудово право от следвоенния период, нито пък е отразен в по-ранните нормативни актове. На практика този правен институт е слабо разработен в европейската юриспруденция. Дисертационната тема представлява в известна степен новост за науката, като обогатява съществуващи знания.

Авторът е провел множество изследвания и представя разнообразни резултати в посока на разглежданата в дисертацията тема, като са анализирани огромен обем от източници – монографии, статии, нормативни актове, практика и др. Библиографията се състои от 397 литературни източника.

В дисертацията са разработени конкретни задачи:

- сравнят се полските разпоредби в тази област със задължителните норми в международното право и правото на Европейския съюз;

- анализира се детайлно забраната за дискриминация в областта на заетостта в полското и френското трудово право, като авторът се опитва да отговори на всички най-важни въпроси, които възникват на фона на действащата правна уредба в тази област;

- повдига се въпросът дали равното третиране на хората с увреждания е достатъчно, за да се премахнат случаите на дискриминация срещу тях, или би било оправдано да се прилагат спрямо тях мерки, подобряващи положението им на пазара на труда и в заетостта, което обективно означава да се излезе извън рамките на строго разбираната процедура за равно третиране;

- проследява се политическо противопоставяне на обществото относно дискриминацията въз основа на политическо мнение и донякъде на членство в профсъюзи, коте също се превръща във все по-реална заплаха;

- представен е анализ на два доклада на българската Комисия за защита от дискриминация, като въз основа на това се прокарва идеята за съществена промяна в полското антидискриминационно законодателство по посока на точно изброяване на признаците за дискриминация при упражняване правото на труд и включването им в антидискриминационния закон.

Трудът е написан от гледна точка на интересите и професионалния опит на автора и представлява опит за справяне с проблем, който поради своята сложност е изисквал монографично ориентирана форма на разглеждане. Авторът се надява научният труд да се превърне в принос към дебата по сложния въпрос за дискриминацията при наемане на работа или, по-общо, за основанията за отговорност за нарушаване на забраната за такава дискриминация,

Методика на изследването

Изследването е представено предимно в описателен и аналитичен ракурс. Методиката, която е избрана от автора е основана на събирателен подход, който цели да разгледа избраната тема от всички възможни ъгли на познанието. Не малък е броят на литературните източници. Този подход е и част от приносния момент на дисертационната работа, която представя наистина сериозен информационен обем в областта на дискриминацията като институт на европейското право. С оглед на разглежданата тема, която се основава на решения, разработени в Полша и Франция, поради обемните и много подробни съображения, за които става дума, пълното използване на сравнителноправния метод не би имало значителна познавателна стойност. Голяма част от разпоредбите, които са анализирани, са резултат от преобладаващите в Полша и Франция условия на труд, за които е трудно да се намери еквивалент в други правни системи.

Изводите и констатациите *de lege ferenda*, формулирани и обобщени във всяка глава на дисертацията - се отнасят преди всичко до съгласуваността на правните актове, уреждащи разглежданата материя, и до еднозначното регламентиране от законодателя на решенията, възникващи по време на забраната за дискриминация в областта на заетостта.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Трудът е дисертабилен. Настоящата дисертация е посветена на забраната за дискриминация в областта на заетостта в полското и френското трудово право. Целта на дисертацията е да се анализира този въпрос от гледна точка на действащото полско и френско трудово право и на актуалното състояние на

научния дебат в тази област. Това дава основание за редица указания относно тълкуването на полското законодателство, както и за коментари de lege ferenda относно неговото изменение.

Съдържат се следните приносни моменти:

- предложение за формулиране на затворен каталог на правно защитените характеристики в областта на забраната за дискриминация в областта на заетостта;

- представена е концепцията, че основен елемент от премахването на дискриминацията срещу лица с увреждания както в полското, така и във френското законодателство е въвеждането на подобрения на работното място;

- предложението транссексуалността да бъде въведена в полските разпоредби като отделен критерий за забранена диференциация. Въз основа на действащите разпоредби е неуместно този критерий да се разглежда като обхванат от понятието за пол или сексуална ориентация;

- анализ на защитата от дискриминация в България, която се осъществява най-вече на базата на Закона за защита от дискриминация Това особено ясно се вижда в аналитичния доклад на Комисията „Дискриминация на пазара на труда. Аналитичен доклад“. България разполага с цялостна система за правна защита срещу дискриминация в областта на заетостта;

Публикациите отговарят на законовите изисквания, като са представени в реферирани сборници и носят необходимите точки за получаване на образователна и научна степен „доктор на науките“.

На основание на констатациите, изложени по-горе, оценявам „положително“ научноизследователската работа на Йоана Рогожинска - Митрут. Считам, че отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение за присъждане на научна степен „доктор на науките“ и предлагам на почитаемото Научно жури да вземе положително решение по обявената от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, процедура.

29.01.2025 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Боян Т. Георгиев